

GORICA

Večerne izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Razmerje med Avstrijo in Italijo.

Ni več pač nobenega dvoma, da razmere med našo državo in Italijo že davno niso več tako prijazne, kakor so jih vedno slikali do sedaj oficijozni listi naši in italijanski. Da obstoji trozveza le še na papirju in da nima ista nobene praktične veljave, o tem ni potreba na širje govoriti. Odkar sta se pa Francoska in Italija druga k drugi bolj približali, in se je Italija prepričala o naklonjenosti Francoske, postaja napetost med Italijo in Avstrijo vedno večja. To dokazujejo razni shodi političnih strank v Italiji, kakor tudi shodi raznih italijanskih društev, kojim očitni namen je, širiti po Italiji in zunaj nje med Italijani irredentizem, ki teži za tem, da se Italiji priklopijo še one avstrijske italijanske pokrajine in mesta, katerih Italijani leta 1866 še niso vdobili. Značilno je namreč dejstvo, da se vseh takih shodov udeležijo tudi kaka uradna italijanska politična osebnost, ki odobruje vse sklepe, do katerih pride na takih shodih.

Nemalo povoda k napetosti med Italijo in Avstrijo daje pa tudi balkansko vprašanje. Italija gleda namreč jako nezapno na Avstrijo, ki bi se rada ob dani priliki pomaknila do Soluna in od tam, ako bi bilo mogoče, celo preko albanskih mej. Ona, namreč Italija, prav nič ne prikriva, da bi tako pomikanje Avstrije smatrala za očitni casus belli. Zanimiv članek v tem pogledu je namreč priobčil te dni neki italijanski general v italijanskem uglednem listu »Corriere della Sera«. Najprej se peča general v svojem članku s svoječasnim nespornim razmislenjem med Italijo in Francosko, ko je zadnja država zasedla Tunis in so bile vsled tega zelo napete strune med Parizom in Rimom.

Italijanska vlada je obračala vso pozornost na to, da je utrdila italijanske pokrajine, ki leže ob francoski meji. A politični položaj se je premenil in danes sta Francoska in Italija v prijateljskih odnosih, tako da je izključeno vsako nasprotje.

Med Italijo in Avstrijo sta pa dve sporni točki: balkansko in irredentistiško vprašanje. Prvo vprašanje je bolj važno, nego je drugo. Ako Avstrija danes ali

jutri naredi že davno zaželjeni izprehod v Solun in zasede Albanijo, postane vladarica Jadranskega morja. Izgubili bodo Italijani svojo dosedanjo trgovino v teh pokrajinah, katero bo prevzela Avstrija. Rešitev tržaškega in tridentinskega vprašanja se lahko preloži na poznejše boljše čase. — Zaradi nevarnosti, ki Italiji prete na Balkanu, mora visoko dvigniti svoj klic! Trpela bo italijanska trgovina in politični ugled Italije, ako zašede Avstrija Albanijo. Vprašanje o vojski ali o miru ne bo rešeno v Italiji.

Italijani so jeli misliti na nevarnosti, ko je bila skoraj soglasno dovoljena druga železniška zveza s Trstom v avstrijski zbornici.

Pri tej železnici niso merodajni politični krogi v Avstriji upoštevali toliko trgovske politične potrebe te železnice, marveč pred vsem strategičko njeno važnost. Letos sta pa zopet delegaciji za oboroževanje armade in mornarice dovolili 400 milijonov kron. — Znano je dobro, koliko bodo od te svote porabili za armado in koliko za mornarico. Avstrija nima kolonij in v Jadranskem morju drugega tekmeča, kakor Italijo. Novi izdatki za mornarico so bili naperjeni proti Italiji.

Avstrijska armada je večja, kakor italijanska; šteje 15 armadnih korov, a italijanska le 12. In Avstrija je mogočno utrdila mejo proti Italiji za slučaj obrambe, a tudi za slučaj napada je tako pripravljena, da se je moramo bati. Potrebno je, da je pripravljena tudi Italija. Naša mornarica nima v Jadranskem morju pravnih pristanišč. Tarent ne zadostuje in je tudi predaleč. Benetke potrebujejo prenovljene utrdbe in mnogo min, če hočemo, da bodo izvršile svojo nalogo. Ankona bi zadostovala za postajo torpedovk s sedanjimi utrdbami. Italijanska vojna mornarica potrebuje novih ladij z večjo hitrostjo in nove torpedovke. Tudi podmorskih čolnov nimamo, ki so ogromne važnosti zlasti pri dalmatinskih otokih.

Končno pozivlje general Italijane, da naj pravočasno skrbje za oboroževanje italijanske armade in mornarice.

Pa tudi Avstrija začela je zadnje čase postajati nekoliko pozornejša na gibanje v Italiji, ki je naperjeno naravnost proti nji. Kakor poročajo namreč listi,

je te dni avstro-ogerski poslanik pri italijanski vladi v imenu avstrijske vlade protestiral pri ministru Giolittiju zaradi irredentistiške agitacije v Italiji in pa proti novačenju prostovoljcev po generalu Garibaldiju.

Kakor je znano, ima Garibaldi 50.000 dobro oboroženih prostovoljcev za slučaj vojske z Avstrijo.

Iz vsega tega je toraj razvidno, da raste mejsebojno nezaupanje med Italijo in med Avstrijo od dne do dne vedno bolj, ter da je vse pisarenje o prijateljskih razmerah med Avstrijo in Italijo v italijanskih kakor tudi v avstrijskih oficijoznih časopisih le zgolj hinavstvo. In da je temu tako, služi nam v dokaz dejstvo, da se v Italiji zadnji čas prav resno bavijo z vprašanjem, kako utrditi italijansko mejo nasproti Avstriji. S tem seveda nismo trditi, da nastane že v doglednem času med Avstrijo in Italijo vojska, marveč povedati smo le hoteli, da je danes smešno več govoriti o Italiji kot naši zvesti zaveznici.

Dopisi.

Iz goriške okolice, 4. avg. 1904.

(Konec.) — Idiva še dalje v znamenju »gšefta« z inserati! V »Soči« 6. sept. l. 1889 pišeš, da usiljuje neki služabnik Kopač-Skert-ove (laško) prodajalnice blago povsod po okolici, in pristavljaš: »Svojega človeka moramo podpirati, in kdor tega ne stori, ni vreden, da je Slovenec!« A čuj, slovenski svet, kaj zdaj pride! En teden potem (13. sept.) je prinesla »Soča« inserat iste Kopač-Skert-ove prodajalnice! Podrobnega komentara to ravnanje menda ne potrebuje. Laški trgovec je najbrže zavohal, kje »Soča« čevelj žuli, izpoznal, kaka namera »Soča« da tiči za njenim migljajem s kolom, in poslal ji je denarnega zaslužka z oglasom. In takih gosposkih, finih lovov na inserate zasledi bistro oko v tvoji »Soči«, kolikor jih hoče. Ti veš za vse, ali kakor da bi nič ne bilo, vtakneš v »Soči« letošnjega 11. maja svojo glavo v obraz same nedolžnosti, prikrivaš roke na prsih ter poveseš prav sveto-hlinsko oči, rekoč: »Kar se tiče inseratov, pač mi ne pridušamo nikogar«. Joj, ti »sakrebolski« lisjak!!

— rada je videla, da se kdo ozre na njeno Darinko, a papá, no, tega pa nista mogli spraviti v kak poseben entuzijazem.

— Že dobro že, dejal je. Se še ne mudi, in tistih štirideset tisočakov še vedno lahko komu oddam. No, pa v hišo naj le pride, branim ne nikomur, da je le pošten človek.

3.

Prišel je v soboto popoldan. Nataknil je bil izposojeno salonsko suknjo, bele rokavice in novo kravato. Klobuk sicer ni bil posebne vrednosti, a tega človek že tako odloži.

Vstopil je v sprejemno sobo.

Obični pokloni, zardevanje, kritičen pogled gospoda papá ...

Kmalu je bila na mizi kava in smodke.

— Prosim, gospod Dorče, in papá je ponudil svoje priljubljene portorike. — Hvala, hvala; veste, jaz sam cigarete, portorike so zame pretežke.

In gospej mamá je dopadel prav posebno v tem hipu, kajti ta ni »smradil« kot njen stari s tistimi zopernimi cigarami ...

Še en izgled, kako hudo skomino ti provzročajo svitle kronice za inserate in kako ti ni prav nič na tem, ali podpiraš s svojim listom slovensko ali laško trgovino, da le tebi nese. — V »Soči« zadnji dan januarja 1901 priporočas v uredniškem delu slovensko mirodilnico g. Jeretiča. Ista stev. »Soča« pa ima na zadnji strani plačan oglas laškega mirodilčarja Karola Volpisa, s katerim naznanja, da je odprl mirodilnico, in zagotavlja točno postrežbo.

Kakor si tat, bežeč po ulici, hoče pomagati s krikom: Lovite tatu!, tako bi ti rad odvalil od sebe dokazovalno in obsojevalno težo svojih dopisov z golo, niti z enim izgledom nepodprto insinvacijo, da so »katoliški« listi, ki da izsiljujejo inserate pod pritiskom bojkota. Razume se, da bi ti s to insinvacijo najraje zadel »Gorico«, katero imaš zaradi teh dopisov najbolj v želodecu. Ali prijatelj, kjer nič ni, tam je mogoče le še s pavšalnim podtikanjem lahkoverne in priproste duše slepiti. Javnih dokazov iz »Gorice« same ne najdeš, zato si hočeš pomagati s splošnim sumničanjem in zavijanjem, da bi vzbudil v javnosti domnevanje, da si je »Gorica« vendar le morda ustanovila kako četo tajnih lovcev na inserate, ki pritiskajo s pretjno bojkota na slovenske trgovce in obrtnike.

Jaz se le čudim, da nisi ti pri svoji znani »korajži« vzela puške ter šel loviti te tajne »Goričine« oglasne lovce, da bi vsaj enega pokazal javnosti kot »corpus delicti« v dokaz, da bi ti bil vendar le utegnil priti tožiti kdo zaradi pritiska »katoliških« listov za oglase. Tako se pa vsakdo, ki ve, kolikokrat te je že »Gorica« zasačila na farbanju (oprosti! tvoj izraz), smeje tvojemu nerodnemu in neuspešnemu kobacanju iz zagate in krčevitemu oprijemljenju ob tiste »marsikatero trgovce in obrtnike«, ki so se ti že »bridko pritoževali, kako so morali inserirati v katoliških listih pod pritiskom bojkota«, katerih »trgovcev in obrtnikov« ni seveda rodila ne slovenska, ne človeška mati, ampak tvoja kosmato-vestna fantazija. — Prijatelj, nikar ne misli, da bi jaz menil, da imaš pa ti na razpolago tako četo tajnih oglasnih lovcev. Kaj še! Tako neumen pač nisi, da bi si ne znal drugače in bolje pomagati. Četo

Prišli so tudi do vrhunca — gospod Dorče je slovesno poprosil za roko gos-pice Darinke, brez katere res ne »more« več živeti, kar jo je videl. In sicer kmalu bi jo rad, kakor hitro mogoče, in pri tem je pogledal tako poželjivo proti stari omari, kot bi hotel prodreti tja do onih z denarjem napolnjenih vrečic, o katerih je slišal že toliko »zapeljivega«.

Stari je imel dober nos in kmalu je sprevidel, da gospod Dorče res ne more živeti brez hčerine — dote ...

Določili so teden dnij premisleka. Gospod »snubač« je sicer protestiral, govoričil je o »harmoniji duš«, o »srčnih zvezah« in tako dalje, a papá se le ni dal omečiti in »nečloveško« je ostal pri svojem predlogu.

4.

Da bi videli sedaj gospoda Dorčeta! Nič več ni bil tak kot prej, izposodil si je kar večjo svoto pri svojem »telesnem« upniku in plačeval je tem »umazanim« krčmarjem in čevljarjem kar sproti.

Med uradnimi urami ni skoro nikdar pisal števil in suhoparnih dolžnih pisem in menjic, o ne, le kako pismice

LISTEK.

Gospod Dorče.

1.

Gospod Dorče je bil zasebni uradnik zasebnega denarnega zavoda.

S tem, da je bil zasebni uradnik, je povedano že skoro vse, kakšen je bil. Omenim naj le še, da je bil mlad, kajti to je pri ljudeh, podobnih slojev, skoro najbolj odločilno. Ako bi bil star, bi bil slab, upognjen, čelo razorano, polno skrbi in grenkosti. No, gospod Dorče je bil mlad in tedaj so ti ljudje taki-le: Oblečeni še precej dobro, glavo nosijo pokoncu, kot bi hoteli podjarmiti ves svet. Svojo duševno praznoto hočejo zakriti s kričavo moderno kravato, in njihove rokavice jim dajejo pri upnikih nekaj več veljave.

Gospod Dorče je bil menda tudi jako lepe postave, kajti naše mestne krasotice so se baje kar »trgale« zanj. Tudi sam se je tega zavedal, kar kaže ta naslednja na Goethe-ja spominjajoča stiha:

Jaz
In moj stas.

Vidi se iz tega, da naš junak ni bil plitva duša in tudi je vedel za svoj lastni »ego«, in ves modroslovski svet gotovo s solzami obžaluje, da ni gospod Dorče razvil lastnega filozofičnega sistema, koji bi nam bil odkril gotovo še neznane sfere. K popolnosti njegove slike moram še omeniti, da je bil velik »prijatelj« manihejcev in znanstveno izobražen »in rebus amatoriis«. Ti dve lastnosti sta se pa kmalu spojili v jedno celoto in njegov delokrog se je sukali vedno le okoli jedne in iste osebe. Geslo, ki je vodilo gospoda Dorčeta pri teh kočljivih »podjetjih«, je bilo: Lepa in bogata.

2.

In sreča mu je bila mila. Ni še »dolgo upal in se bal«, in že jo je bil zapredel v svoje mreže. Na plesu je bilo, in tedaj se taki možaki posebno radi postavijo. Ni dolgo šušmaril okolu nje in uboga Darinka je že mislila, da je dobila svoj »ideal«. Vsa srečna je povedala drugi dan mami svojo »skrivnost« in tudi gospod papá je izvedel še isti dan, kaj se je spletlo za njegovim hrbtom. Mamá je bila, kakor so vse naše mestne mamá

tajnih oglasnih lovcev ti pač imenitno nadomestujejo uredništveni del „Soče“ in „Primorca“, založništvena oznanila in priporočila na kažipotih, prilogah, vozniških urnikih, na platnicah različnih knjižic, na posebnih prilogah, poslanih drugim listom („Ljubljanskemu Zvonu“ itd.), da jih razpošiljajo svojim naročnikom, itd. To, vidiš, srček moj, je četa tvojih javnih oglasnih lovcev, ki ne prihajajo v hiše trgovcev in obrtnikov in odhajajo, ampak ostajajo; to je četa lovcev, katero si tako fino organiziral, da ti jo še drugi plačujejo. Ako bi hotel vse te tvoje lovce (v podobi črk) pokazati občinstvu, bi moral dati pokazati cele knjige; enega izmed zadnjih pa vendar hočem pograbiti za las, da ga predočim občinstvu. Tega si poslal na lov dne 26. marca t. l. za „velikonočno prilogo“. Njegova „fotografija“ v „Soči“ istega dne je ta-le: „Trgovce in obrtnike opozarjamo na to prilogo, ako hočejo v njej kaj priporočiti, ker bo tiskana v blizu 3000“ iztisih in pojde iz rok v roke“. — To si pisal torej konec preteklega marca. V začetku maja (46 dni potem!) pa vsklikaš v „Soči“: „Kar se tiče inseratov, pač mi ne pridušamo nikogar...“ — Da, da, amice, zares tisoč in tisočkrat slep in gluhi oni, ki ti še kaj veruje! —

Pa, ali hočeva še dalje po tej poti? Zame nič lažjega nego to. Pred mano mrgoli še polno listov, same interesantne slike s tvojega lova na inserate, katere sem prejel od kluba iz Gorice. Pa naj bode dovolj; bojim se, da mi omagaš pod toliko težo. Za sklep le še eno sličico, ki rezko razsvetljuje razliko med manipulacijo „Soče“ in moralno „Gorice“ v zadevi oglasov. Kakor veš, imamo na Goriškem tudi trgovce Slovence, ki trgujejo z židovskim kapitalom. Teh trgovcev oglasi, pošiljani „Gorici“, romajo v koš, ti jih pa objavljaš na dolgo in široko v „Soči“ ter služiš judežev (pardon!) judovske groše.

A. K.

*) Korpo di bako, g. dopisnik, to ni en lovec; tu jih je kar 3000, več kot en regiment! Stavec.

Iz Gorice. — („Sočin“ kritiker srednješolskega petja redivivus.) (Nadaljevanje). — „Dijaški“ orkester gimnazijski je g. Komelu še vedno kakor pred tremi leti predmet hudega spotikanja. Že takrat mu je bilo rečeno, da nima s tem orkestrom učitelj petja nič opraviti. Zaletel se je torej zopet v odprta vrata; kajti glavni povod obeh „kritik“ je vendar le ta g. učitelj, kateri si je že več nego pred dvema desetletjema stekel hudo jezo*) v obitelji „kritikovi“, ker je prevzel ponujano mu mesto učitelja petja na realki. Z druge strani pa

*) In taki družinski politiki hodi „Soča“ na limanice! Op. ur.

na finem, zelenem papirju je bilo plod njegove „kipeče“ fantazije. In če je kedaj po nesreči zapisal kje kako število, je vselej pristavil: pozdravček; tako se je pripetilo, da je g. Čížek imel uloženih 3570 srčnih pozdravčkov, namesto poštenih avstrijskih kronic.

V teh srečnih dneh je prinesel mestni časnik sledeči, mnogo obetajoči oglas: „Mlado, lepo dekle, ki ima 60 tisoč denarja, želi se poročiti v najkrajšem času z mladim gospodom, najrajši privatnim uradnikom. Ponudbe pod „Sreča 321“ na redakcijo tega lista.“

— O, da bi te škrat, začudil se je gospod Dorče, kje sem imel glavo, da sem se spustil s tem „kebrom“ tako daleč. No, pa to je kmalu pomagano. Še danes odpošljem na uredništvo odgovor in potem smo na konju. Kaj me briga ona, ki bo imela menda le štirideset tisoč, ha, tu sta desetkrat dva tisočaka več...

Velik je bil v svoji praksi in že isti dan je odposlal na uredništvo fino sestavljen odgovor, v kojega je stavil vse svoje nade in morda še kaj več...

5.

Še katastrofo, še konec te dogodbe,

se čita jako čudno v „Soči“ obsojanje javnega nastopa dijaškega orkestra, ko je ista „Soča“ komaj pred jednim mesecem toplo priporočala javni nastop učencev neke glasbene šole. To je pač strašanska nedoslednost! Gg. uredniki „Soče“ imajo tu dokazano svojo konfuznost, ter jim ni prav nič treba iskati jo tam, kjer je ni. „Gorica“ pa ostane dosledno pri svoji trditvi, da zasluži nastop dijaškega orkestra priznanje, ker dela službo božjo slovesnejšo, ker je jedina prilika za šolsko mladino, da pokaže javnosti, da se bavi privatno tudi z gojenjem glasbe, in slednjič, ker vzbuja med sošolci plemenito častiljubje, vsled česar se v marsikom pojavi želja, da se začne tudi on učiti glasbe. To so torej prednosti dijaškega orkestra, kateremu dela g. K. že drugič krivico v svoji grajalni zagrizlosti. Zato pa tudi piše: „Med pevci smo opazili mnogo lepih glasov, s kojimi se bi dalo marsikaj doseči in kateri bi prišli do svoje popolne veljave le takrat, ako bi se vzelo kako lepo, lahko, makari dvoglasno mašo brez orkestra in le s spremljevanjem orgel, kar je pač, vsaj po našem mnenju, smešno, „štiliti se“ s težkimi mašami, celo z orkestrom, ako se nima ne zmožnosti in ne pravega materiala.“

Kaj da je pravi vzrok, da ne morejo priti nekteri glasovi srednješolskih pevcev do prave veljave, sem poučil g. „kritika“ v zadnjem dopisu. Danes mu povem še enega. Naša mladina kaže veliko antipatijo zoper glasbeno teorijo. Ona hoče kar v prvem začetku peti pesmi ter se iz njih učiti petja. To je sicer pot, ki pripelje tudi vsaj deloma do smotra, a po kolikem času in kakó? Jezika se navadi človek tudi brez slovnice, a kako? Takov pevec bi se dal primerjati človeku, ki noče postati moder iz izkušnje drugih, ampak le iz svojih lastnih. Takov pevec ne dosepa nikdar do samozavestnega preosejanja veljave glask in istovrstnih znamenj. Takovega pevca glas ne pride — da se izrazim po „kritikovem“ načinu — že pri ritmično srednje težkih mestih „do svoje popolne veljave“. Ta nedostatek bi se dal pa odpraviti le z obligatnim poukom petja, ko bi bilo mogoče mladino siliti, da bi se natančneje učila suhoparne teorije in metodičnih vaj v zadevanju glasov, kakor se mora učiti suhoparne slovnice. (Dalje pride.)

Politični pregled.

Sestanek našega cesarja z angleškim kraljem.

Dne 17. t. m. se odpelje naš cesar zjutraj iz Išla v Marijine vane, da se tam sestane z angleškim kraljem. Na kolo-dvoru Marijinih varij sprejel bo angleški kralj cesarja. Dne 18. t. m. pa se poda naš cesar v Karlove vane in se potem od tam zopet povrne v Išlo.

Ogorski državni zbor.

Po dokončani razpravi o državnem proračunu za leto 1904 in po vsprejetju

ki je svoj čas vzbudila precej senzacije, moram povedati.

Zopet je bila sobota in gospod Dorče, kot mož, ki nekaj drži na svojo „čast“, je zlezal še enkrat, čeravno nerad v „svojo“ gala-obleko in kreval precej nerodno do gospoda papá.

— Odpovem se, odpovem, mrmral je sam sè sabo...

Dobil je gospico Darinko v prednji sobi in se ji globoko priklonil. Prisedel je potem k nji in speljal hitro vodo na svoj mlin. Govoril je o idealih in o sreči življenja, o harmoniji in disharmoniji duš in o drugih srčnih „zadevah“, katere je znal on tako filozofično obdelati, da bi se mu sam Diogenes čudil.

Prišel je gospod papá in povabil oba v drugo sobo, kjer je sedela ob oknu gospa mamá. Že na obrazu se ji je videlo, kako „hudó“ ji je; kajti kedo bode sedaj oskrboval hišo in kuhinjo, ko je ona sama že stara. Papá je pa kazal nekak čuden obraz in le s težavo se je dalo dognati, da je to obraz mačke, ki je srečno zalotila domišljavo miško.

Gospod Dorče, namenjen povedati, da se je „motil“, da sedaj čuti, da ni resnično ljubil, ni mogel spraviti nikake

dotičnega finančnega zakona, bilo je zasedanja ogrskega državnega zbora v četrtek odloženo in prične novo zasedanje še le 10. oktobra t. l.

Kronanje kralja Petra.

Kronanje kralja Petra se bo vršilo v Belemgradu dne 21. septembra, maziljenje pa pozneje v samostanu Žiča.

Waldeck-Rousseau.

V Parizu je umrl v sredo bivši francoski ministerski predsednik Waldeck-Rousseau, katerega je posebno židovstvo nosilo na svojih rokah, ker ni imelo še nikdar na Francoskem takega prijatelja, kakor je bil baš Waldeck-Rousseau. Posebno hvaležni so temu možu, ki je bil še-le 58 let star in po svojem poklicu odvetnik, židje zaradi tega, ker jim je povsod in povsem šel na roko v Dreyfusovi zadevi. Francoska pa mu nima biti hvaležna.

Rusko-japonska vojska.

Iz Port Artura je došla v četrtek velevažna vest, da se je posrečilo večjemu delu portarturske eskadre, namreč šestim oklopnicam, štirim križarkam in polovici torpedovk ubežati iz Port Artura na široko morje z namenom, da se združijo z vladivostoško eskadro. Ta vest se potrjuje celo iz Tokija, kajti sam Togo brzojavil je tja, da je portarturska eskadra ubežala iz luke na široko morje, in da se je med japonskim vojnimi brodovjem in ruskim unela huda bitka, ki je trajala v sredo celi dan in do pozne noči. Jako sumljivo je pa to, da Togova brzojavka prav nič ne govori o izidu te pomorske bitke, dočim bi moral ta izid pač znan biti admiralu Togu, ki je vedel poročati, do kedar je ta bitka trajala. Ta dogodek je pa nedvombeno velikanskega pomena za nadaljni razvoj rusko-japonske vojske. Pomisliti je namreč treba, da soglašajo vsa poročila v tem, da se nahaja rusko vojno brodovje v najboljšem stanu, dočim so japonske vojne ladije na morju mnogo trpele in je mnogo od njih tudi jako močno poškodovanih ter oslabiljenih. Zato pa ni nobeno čudo, ako pričakuje ves svet z veliko napetostjo nadaljnih vesti o izidu omenjene pomorske bitke. V slučaju namreč, da so Rusi porazili v ti bitki Japonce, potem so postali oni gospodarji na morju, in strašna usoda bi čakala japonsko vojsko, nahajajočo se v Mandžuriji in v kvantunskem polotoku, ker bi bila potem popolnoma odrezana od svoje domovine, in bi od tam tudi ne mogla več dobivati potrebnih živil in municije, kar bi zabranjevale ruske vojne ladije, prežeče na vsako japonsko transportno ladijo, ki bi prihajala od japonske strani. — Kakor rečeno, zgoraj omenjeni dogodek zna v kratkem času spremeniti ves položaj na Skrajnem vztoku, in baš zaradi tega so postali zdaj dnevi jako osodepolni za Japonce. — Zdaj pa naj le pišejo japonski listi o samomoru generala Steslja in o zajetu generala Kuropatkina kolikor jim drago, prikriti vendar ne morejo s takimi pajacadami strahu, katerega jim je zadalo dejstvo o ubegu portarturske eskadre na široko morje. — Poročila izpred Port Artura se vedno ugodnejše glase za Ruse. Zadnji brezvspešni napadi in ogromne izgube so Japonce tako prestrašili, da se vlada niti ne upa objaviti brzojavov, kateri ji od tam dohajajo, bo-

besede iz ust. Mencial je nerodno sem pa tja, in slednjič spregovoril pretirano:

— Veste — drago mi je — a ne radi denarja, pa ne harmoniramo — motil sem se — sicer moti se lahko vsak...

— Seveda, seveda, prekinil ga je gospod papá, zmotili ste se, zmotili, a jaz se — nisem. Tu le glejte, in potegnili je oni zeleni list iz žepa — tu je vaš odgovor na ono ženitno ponudbo, katero sem stavil — jaz.

Gospod Dorče je prebledel do nohtov in segal po klobuku.

— Menda veste, da je med nami vse končano, začel je zopet papá. Pojdite in vzemite ono s šestdesetimi tisoči, upam, da bodele boljše „harmonirali“...

Smeš — jok — jok — smeš, vse to je spremljalo razkrinkanega Dorčeta skozi vrata, in še na cesti se mu je zdelo, da mu gori pod raztrganimi čevlji.

Koj potem jo je popihal iz našega mesta, in danes se malokdo več zmeni za njegove hipoteze o „harmoniji“ človeške duše.

Janko Bratina.

ječ se velikih nemirov v lastni hiši. — Še druga vest je, ki jako vznemirja japonofile. Govori se namreč, da maršira drzni general Linjevič s 60.000 ruskih vojakov iz Vladivostoka proti japonski armadi, nahajajoči se na vztočni strani Mandžurije. Ta vest ni še sicer uradno potrjena, ali že misel, da bi se znala vendarle uresničiti, napolnjuje japonofile z velikim strahom.

„Daily Telegraph“ poroča iz Čifu: Dne 4. avgusta zvečer so napadli Japonci glavne črte portarturskih trdnjav. Boj, katerega sta se udeležili tudi obe eskadri, je trajal do jutra drugega dne. Japonci so bili po več naskokih odbiti z ogromnimi izgubami, katere presegajo one na Voléji gori. Rusi so izgabili nad 1000 mož. Sodi se, da je bil ta boj najljutejši v sedanjí vojni.

„Lokal Anzeiger“ poroča iz Petrograda: Baltiško brodovje odpluje na skrajni Vstok najbrž dne 16. t. m. Poveljnik Roždvestvenski je že razvil svojo zastavo na oklopnjači „Suvarov“. Brodovje obstoji iz 60 ladij, med temi je 8 oklopnjač in devet oklopnih križark.

O begu ruske eskadre iz Port-Artura poročal je admiral Alexjev v četrtek carju: Po sporočilih, došlih mi iz Port Artura, se je posrečilo naši eskadri iziti iz portarturske luke ter priti na visoko morje. Parobrod „Mongolja“ spremlja eskadro. Na morju so se takrat opazile sovražne vojne ladije, in sicer tri križarke prvega reda, trije manjši križarji in 17 torpedovk. Japonci obstreljavajo Port-Artur že štiri dni s težkimi topovi.

O bitki sami na morju pa prihajajo najkonfuznejše vesti iz Tokija. Po nekaterih vesteh bi bil namreč Togo razgal rusko brodovje na več strani.

Pet ruskih vojnih ladij bi se bilo povrnilo zopet v Port Artur, jedna bi bila zbežala v Čifu, dve pa v Tsingtau.

Vsem tem vestem pa ni dati prav nobene vere, dokler ne bodo zopet o tem kaj poročali Rusi.

Domače in razne novice.

Za „Šolski Dom“ je došlo predsedništvu: Gospa Katarina Doljak četrti obrok ustanovnine 50 K; o priliki nove maše č. g. Ivana Štolfa v Vočjemgradu se je nabralo 15 K.

Naše upravnništvo je prejelo: O priliki nove maše č. g. Ivana Tabaj v Št. Andrežu se je nabralo med svati 30 K, od katerih je 15 za „Šolski Dom in 15 za „Alozijevišče“.

Srčna hvala!

Vojaške vesti. — Ko so imeli vojak tuk. pešpolka svoje vaje ob italijanski meji in so se v noči od torka na sredo srečali pri Kojskem z jednim bataljonom brambovev, ki je predstavljal sovražnika, zalotila jih je na prostem ona velika ploha dežja, ki je bila najmočnejša v omenjeni noči.

Poveljnik 3. vojnega kora flem. Succovaty, ki je imel priti 12. t. m. v Gorico in inšpicirat vojaštvo, je svoj dohod brzojavno odpovedal.

Te dni je prišel v Gorico fidsmlr. Etvard pl. Latscher. Spremlja ga 13 višjih in 12 nižjih častnikov. To potovanje je taktično poučnega pomena.

Poveljnik drugega bataljona 27. pešpolka, ki pride danes v Gorico, je Nj. Vis. nadvojvoda Josip Ferdinand.

Pešpolk št. 27 prehodil je v jednom dnevu 40 kilometrov, pot namreč od Idrije pa do Tolmina, ker ni našel med tem potom nobene večje vasi, v kateri bi zamogel prenočiti. Med tem dolgim potom prišlo je trem vojakom slabo.

Pešpolk št. 27, ki dospe danes v Gorico okolo poludne, nastanjen bode tako-le: Jeden bataljon z godbo v gimnazijskem poslopu, jeden v prostorih tuk. realke, jeden v prostorih učiteljskega in jeden v mestni deški šoli na trgu Rotta.

Nj. c. in kr. Vis. nadvojvoda Josip Ferdinand nastani se v hotelu „Südbahn“, kjer se mu predstavijo popoldne ob 5. predstojniki civilnih in vojaških oblastnij.

Javen ljudski shod v Gorici. — Akad. fer. društvo „Adrija“ sklicuje v nedeljo dne 21. VIII. javen ljudski shod na Katarinijevem vrtu ob 10¹/₂ pred-poldne.

Starl g. Komel, vad. učit. v p. je ponesrečil pret. sredo v „Soči“ s čudnim „poslanim“, čudnim že zaradi tega, ker se postavlja zagovornikom svojemu sinu, ki je že davno prekorščil ono starost, katero opeva naš Prešern v „Soldaški“:

Pet čevljev merim, palec pet; Adijo ljub'ca, star'ši, In z Bogom vi, tovar'ši!

itd.), prijavi naj se čim prej kot razstavljaec. Tudi lepo namizno grozdje se lahko pošlje na razstavo.

Vsa pojasnila daje načelnik odseka za Primorsko Tomaž Frühauf, c. kr. deželni kmetijski nadzornik v Trstu. Tudi potovalni učitelj kmetijstva A. Štrekelj v Gorici gré v tem oziru vsem sadjarjem rad na roko.

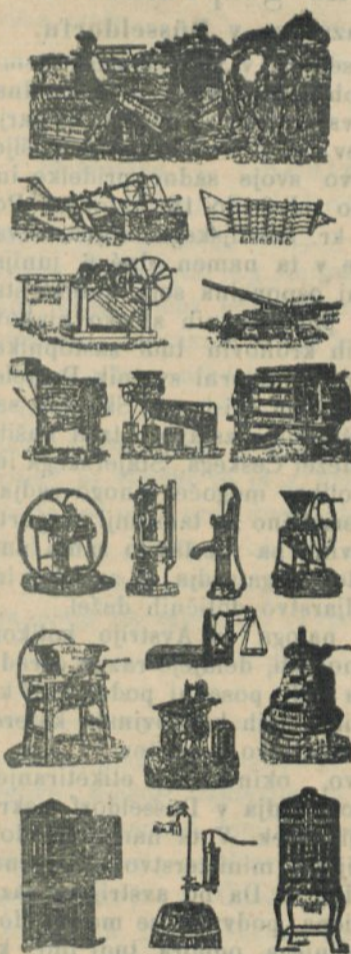
Rojaki!

kupujte narodni kolek!

Ivan Bednařik
 priporoča svojo
knjigoveznicu
 v Gorici
 ulica Vetturini št. 3.

Ivan Schindler, Dunaj III., Erdbergstrasse 12.

pošilja že veliko let dobro znane stroje vsake vrste za poljedelstvo.

Mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice, poljska orodja, stiskalnice za seno, mlatilnice, vije, trijerje, čistilnice za žito, inščitilnice za koruzo, slamoreznice, stroj za rezanje repe, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, sešaj za vodnjake in gnojnice, vodovode, železne cevi, svinčene cevi.

Od sedaj po zopet zdatno znižanih cenah! Ravno tako vse priprave za kletarstvo: medene pipe, sesalke za vino, gumijevе in konopljene cevi, gumijevе ploče, stroj za točenje piva, škrinje za led, stroje za sladoleđ, priprave za izdelovanje sodovke in penecih vin, mline za dišavo, kavo itd.; stroje za izdelovanje klobas, tehtnice za živino, tehtnice na drog, steberske tehtnice, namizne tehtnice, decimalne tehtnice; želežno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodja in stroje vsake vrste za ključavničarje, kovače, kletarje, sedlarje pleskarje itd.

Vse s večletnim jamstvom!

Po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke!

Cenki z več kot 400 slikami brezplačno.

Prekupci in agentje zaželjeni.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Piše naj se naravnost:

Ivan Schindler,

Dunaj III., Erdbergstrasse št. 12.

Anton Ivanov Pečenko, Gorica

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije vsodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva,

v Pevmi,

za Sošk. mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, ter na novo otvoreno

podružnico

na voglu na novem Soškem mostu, prišedši iz Gorice v ulico Aquileja proti Gradišču v lastni hiši.

V delavnici se izdelujejo vsa v sodarsko in kolarsko stroko spadajoča dela, in postrežba z lesom po najnižji ceni. —

Anton Kuštrin

Gospodski ulic. h. št. 25,

v Gorici,

priporoča častiti duhovščini in slavnamu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Perorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu isersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družba sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Krojaška zadruga

Gorica, Gosposka ulica 7,

naznanja,

da prodaja oblačila za dame in gospode, Perkale, Zephyr in drugo manifakturno blago posebno za spomladni in letni čas, blago vseh kakovosti in po najnižje mogočih konkurenčnih in stalnih cenah.

Vzorec najnovejše izbere se na zahtevanje pošiljajo brezplačno in poštne prosto.

„Dekliški Dom“

Št. 2604

Op.

Razglas.

Naznanja se, da

JAVNA DRAŽBA

zastavil II. četrtletja t. j. mesecev aprila, maja in junija 1903

začne v ponedeljek dne 5. septembra 1904. ter se bo nadaljevala naslednje četrtke in ponedeljke.

Od ravateljstva zastavljalnice in ž njo združene hranilnice.

V Gorici, 5. avgusta 1904.

Pozor!
 Prva kranjska z vodno silno na turbino delujoča tovarna stolov na paro
FRANCE ŠVIGELJ

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko.

priporoča sl. občinstvu, preč. duhovščini, imejteljem in predstojnikom savodov in šol, krčmarjem in kavarnarjem, ravateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd. natančno in trpežno izvršene

stole, fôtelje, gugalnike, naslonjače itd.

po kar najbolj niski ceni.

Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v naravni boji imitirano. Največja izbica stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trstenine. Na željo pošlje tvrdka najnovejše in obširne cenike z n d 800 slikami, iz katerih se razvidi oblika blaga in cene, franko. Imam tudi stole za krčmarje po 2 K vedno v zalogi.

Pri svetem Antonu Padovanskem

NOVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in neštivilno nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križčev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezenja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.